

напускала гражданското полесражение, подканвана често отъ градоначалници и пристави, на които по нѣкога е държала юздитѣ на конетѣ, докле се разбѣга изплашената публика.

Крайно демократична натура — и високъ артистически духъ — тя се е държала цѣлъ животъ между най-висшитѣ обществени слоеве — и широкитѣ народни маси, между дипломатически кръгове — и простия работенъ нарсдъ, между писатели — и неукни — изцѣло — между полюситѣ на човѣшкитѣ категории общества. Така, тя получава скъпоценни подаръци отъ източни князе и дипломатически представители (Mirza Khan и др.) — а същевременно и български старини отъ всички краища на страната; безброй писма, картички, адреси и цвѣтя — никога неувѣхзащи въ нейния домъ. Изобщо, нейния животъ и изкуство сж примирявали крайността на човѣшкия и общественъ животъ — двореца и колибата — еднакво внасящи лъчи и тукъ и тамъ — посрѣщана навсѣкжде съ чрезмѣрна любовъ и възторгъ. Въ това собствено се е изразявала пълнотата на нейната стихийна натура — въ схармонирване и уравниоѣсяване на контраститѣ въ личнитѣ и обществени психически наслоения.

Какво въздействие е упражнявала Роза Попова като артистка и личностъ отъ сцената и въ живота, може да се сжди отъ това, че най-видни наши, стари и нови, поети сж ѝ посвѣщавали стихове и музикални произведения: Траяновъ, К. Христовъ, Ивчевъ — Бояджиевъ, Йорганджиевъ, и др. Непоети дори, студенти и ученици, пишаха акро-стихове: „Роза Попова“; самъ пишуция, безъ да познава артистката, освенъ отъ сцената, я е подражавалъ най-отчаяно въ нейнитѣ роли, а военния правистъ генералъ Таневъ ѝ посвещава стихове: „Къмъ Роза Попова, творителка на Презъ бунта“ и други специално писани по случай пристигането ѝ въ царството на розитѣ — и сложени подъ музика:

„Щастлива си розова долино,
Ликуй нине и разливай вино —
Въ тебъ идва твоята царица“. . . и т. н.